

Florasın Aydınlatma Balastlarının Enerji Verimliliği Yönetmeliđi

(2000/55/AT)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Yönetmelik kapsamına giren florasın ışık kaynaklarına ait balastların güvenli olarak istenilen enerji verimlilik özelliklerini sağlamak üzere, uygunluk değerlendirme prosedürlerine, işaretlenmelerine, piyasaya arzları ile piyasa gözetim ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, TS EN 50294 standardında tarif edilen florasın ışık kaynaklarının elektrik esaslı olarak çalışan balastlarını kapsar.

(2) Aşağıdaki balast tipleri, bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

- Lambalarla birleştirilmiş balastlar.
- Özel olarak bir mobilya eşyası içerisine takılmak üzere aydınlatıcılar için tasarılan ve aydınlatıcıdan ayrı olarak teste tabi tutulamayan aydınlatıcının değiştirilemez kısmından oluşan balastlar (TS EN 60920 Standardının madde 2.1.3'üne göre).
- Aydınlatıcılar içinde bir tek aksam veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş olarak, Avrupa Birliđi üyesi ülkelerin haricinde üçüncü ülkelere ihraç edilmesi amacıyla üretilen balastlar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

- 4703 sayılı Ürönlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna dayanılarak,
- Avrupa Birliđinin 2000/55/EC direktifine paralel olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- Balast: TS EN 50294 standardının madde 3.4'ünde tarif edildiği şekilde; kaynak ile bir veya daha fazla deşarj lambası arasına yerleştirilen, endüktans, kapasitans ya da hem endüktans hem de kapasitans yoluyla lamba(lar)ın akımını gerekli değerde sınırlayacak şekilde görev yapan ünite olup, bir veya daha fazla ayrı parçadan oluşabilir. Aynı zamanda, kaynak gerilimini dönüştüren tertibatlar ve ateşleme (starter) gerilimi ön ısıtma akımının verilmesine, soğuk ateşlemeyi önlemeye, stroboskopik etkileri azaltmaya, güç faktörünün düzeltmeye ve/veya radyo parazitini bastırmaya yardımcı olan düzenekler de içerebilen florasın ışık kaynaklarının elektrik esaslı olarak çalışan parçasını,
- Komisyon: Avrupa Birliđi Komisyonunu,
- Modül: Bu Yönetmelik gereğince, ürünün taşıdığı risklere göre hangi uygunluk değerlendirmesi işlemlerine tabi tutulacağını gösteren yollardan her birini,

d) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

e) Piyasaya arz: Balastların tedarik ve kullanımı amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan ilk faaliyeti,

f) Piyasa gözetimi ve denetimi: Bakanlık tarafından, teçhizatın, piyasaya arzı veya dağıtım aşamasında veya teçhizat piyasada iken ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğinin, güvenli olup olmadığının denetlenmesi veya denetlettirilmesini,

g) Uygunluk beyanı: Balastların bu Yönetmeliğin şartlarına uygun olarak üretiminin yapıldığını belirten, imalatçı tarafından düzenlenen yazılı beyanı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Şartlar

Genel şartlar

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin Ek I'ine uygun olarak sınıflandırılan, bir tek aksam şeklinde veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş haldeki balastlarda; sadece söz konusu balastın güç tüketimi, her balast kategorisi için Ek I, Ek II ve birinci uygulama safhasında Ek III'te ve ikinci uygulama safhasında Ek IV'te belirtilen balast lamba devrelerinin azami giriş gücüne göre düşük veya eşit olmalıdır.

(2) Bir tek aksam veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş haldeki balastın imalatçısı veya piyasaya arzından sorumlu kişi, bir tek aksam veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş olarak piyasaya arz edilecek her balastın bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlara uygunluğun sağlanmasından sorumludur.

UÇUNCU BÖLÜM

Uygunluk Değerlendirme Prosedürleri, CE Uygunluk İşareti,
CE Uygunluk İşaretinin Haksız İliştirilmesi

Uygunluk değerlendirme prosedürleri

MADDE 6 – (1) Uygunluk değerlendirme prosedürlerine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bir tek aksam veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş haldeki balastların uygunluk değerlendirme işlemleri, 2001/3530 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen A modülüne göre yapılır. İmalatçı, ürüne CE uygunluk işaretini ilişitirmesini müteakip yazılı bir uygunluk beyanı düzenler.

b) "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre, bu Yönetmeliğin amaçları bakımından üç yıldır.

c) "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan teknik dosyanın kapsamı, bu Yönetmeliğin amacı bakımından aşağıda belirtilenlerden oluşur:

1) İmalatçının adı ve adresi.

2) Modelin net olarak tanımlandığı genel bir açıklama.

3) Modelin ana tasarım özellikleri konusunda ve özellikle elektrik tüketimine uygun etki eden parçalar konusunda, ilgili çizimler dâhil bilgiler.

4) Çalıştırma talimatları.

- 5) Bu maddenin (d) bendinde istenildiği gibi yapılan güç tüketim ölçümlerinin sonuçları.
- 6) Ek l'de belirtilen enerji tüketim şartları ile karşılaştırıldığı gibi bu ölçümlerin uygunluğunun ayrıntıları.
- ç) Diğer Topluluk mevzuatı için oluşturulan teknik dosya, istenen bu şartlar sağlanıncaya kadar kullanılabilir.
- d) Balast imalatçıları, teçhizatın bu Yönetmeliğin 5 inci ve Geçici 1 inci maddesinde belirtilen şartlara uygunluğundan ve her bir balastın güç tüketiminin TS EN 50294 standardında belirtilen işlemlere uygun olarak oluşturulmasından sorumludur.

CE uygunluk işareti

MADDE 7 – (1) Balastlar, bir tek aksam veya aydınlatıcılar içinde birleştirilmiş şekilde yer alan parça olarak piyasaya arz edildiğinde, "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin ekinde örneği bulunan CE harflerinden oluşan CE uygunluk işaretini taşımalıdır. CE işareti balastlara ve ambalajına görülebilir, okunaklı ve silinmez bir şekilde iliştilir.

(2) Balastlar aydınlatıcılar içinde birleştirilmiş şekilde piyasa arz edildiğinde, CE uygunluk işareti aydınlatıcılara ve aydınlatıcıların ambalajlarına iliştilir.

(3) CE uygunluk işaretinin iliştilmesinde ve kullanılmasında "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümleri geçerlidir.

CE uygunluk işaretinin uygunsuz iliştilmesi

MADDE 8 – (1) CE uygunluk işaretinin uygunsuz olarak iliştilmiş olduğunun tespit edilmesi durumunda, imalatçı balastların CE uygunluk işareti ile ilgili hükümlere uygunluğunun sağlanması ve Bakanlık tarafından getirilen şartlar dahilinde ihlalin sona erdirilmesi ile yükümlüdür.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen uygunsuzluğun devam etmesi halinde, Bakanlık söz konusu ürünün piyasaya sürülmesini kısıtlamak veya yasaklamak ya da piyasadan çekilmesini sağlamak için uygun bütün tedbirleri alır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Piyasaya Arz ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Piyasaya arz

MADDE 9 – (1) Balastların piyasaya arzına ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Bu Yönetmeliğin hükümlerine uygun olduğunu tevsik eden, CE uygunluk işaretini taşıyan bir tek aksam şeklinde veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş halde balastların piyasaya arzı yasaklanamaz, kısıtlanamaz ve engellenemez. Bakanlık, balastların bu Yönetmeliğe uygun olmaması durumunda, piyasaya arzını ve satışını yasaklamak üzere gerekli tedbirleri alır.

b) Balastlarda olumsuz bir belirti yoksa 7 nci maddeye göre gerekli CE uygunluk işaretini taşıyan bir tek aksam şeklinde veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş olarak balastların bu Yönetmelik hükümlerine uyumlu olduğu kabul edilir.

c) Bakanlık, 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları yerine getiren bir tek aksam şeklinde veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş haldeki balastların, ilk uygulama safhası süresince piyasaya arzı için gerekli bütün tedbirleri alır.

Piyasa gözetimi ve denetimi

MADDE 10 – (1) Bakanlık, balastların piyasa gözetimi ve denetimini, 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelikte ve 9/5/2003 tarihli ve 25103 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul

ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen hükümler çerçevesinde yerine getirir . Denetim sonuçlarının olumsuz olması halinde, bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kararların bildirilmesi

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir tek aksam veya aydınlatıcılarda birleştirilmiş haldeki balastların piyasaya arzını ve satışını yasaklayan, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesine göre alınan herhangi bir tedbir ile ilgili kararda, dayandığı gerekçeler belirtilerek, yürürlükte bulunan mevzuat dahilinde başvurabileceği yasal yollar ve bu yasal yollara başvurabileceği sürelerle birlikte ilgili tarafa derhal bildirilir. Bakanlık bu tür tedbirlerle ilgili, kararının nedenlerini belirterek, Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bilgi verir.

Gizlilik

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında yer alan tüm tarafların görevlerini yaparken edindikleri tüm bilgilerle ilgili olarak gizlilik hükmüne riayet etmeleri zorunludur.

Aykırı davranışlarda uygulanacak hükümler

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve bu Kanun çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan mevzuat hükümleri uygulanır.

Düzenlemeler

MADDE 14 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili mevzuat düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 15 – (1) 2/5/2003 tarihli ve 25096 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Flore'san Aydınlatma Balastlarının Enerji Verimliliği İle İlgili Yönetmelik (2000/55/AT) yürürlükten kaldırılmıştır. Daha önce diğer düzenlemelerde söz konusu Yönetmeliğe yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış olarak kabul edilir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 15/7/2006 tarihinden itibaren ikinci uygulama safhası süresince, balast lamba devrelerinin azami giriş gücü, 5 inci madde ile bağlantılı olarak, Ek IV'e uygun olmalıdır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

BALAST KATEGORİLERİ

Verilen bir balastın, balast lamba devrelerinin azami giriş gücünü hesaplamak için, öncelikle aşağıdaki listeden balastın ait olduğu kategori belirlenmelidir.

Kategori Açıklama

- Lineer lamba tipi için balast
- Kompakt 2 tüplü lamba tipi için balast
- Kompakt 4 tüplü düz lamba tipi için balast
- Kompakt 4 tüplü lamba tipi için balast
- Kompakt 6 tüplü lamba tipi için balast
- Kompakt 2 D lamba tipi için balast

Ek II

Verilen Bir Balastın, Balast Lamba Devrelerinin Azami Giriş Gücünü Hesaplama Yöntemi

Balast lamba devresinin enerji verimliliği, devre içindeki azami giriş gücü ile belirlenir. Bu lamba gücünün ve balast tipinin bir fonksiyonudur. Bu nedenle, belirtilen bir balastın balast lamba devrelerinin azami giriş gücü, her bir lamba gücü ve balast tipi için farklı seviyeler ile birlikte azami balast lamba devresi gücü olarak tanımlanır.

Bu Ek'te kullanılan terimler, Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi'nce belirtilen Aralık 1998 tarihli EN 50294 sayılı Avrupa Standardındaki tariflere karşılık gelir.

Ek III

BİRİNCİ UYGULAMA SAFHASI

W cinsinden balast lamba devresinin azami giriş gücü, aşağıdaki çizelgede belirtilmiştir:

Balast kategorisi

Lamba gücü

Balast lamba devrelerinin azami giriş gücü

50 Hz

HF

1

15 W

18 W

30 W

36 W

38 W

58 W

70 W

13,5 W

16 W

24 W

32 W

32 W

50 W

60 W

25 W

28 W

40 W

45 W

47 W

70 W

83 W

2

18 W

24 W

36 W

16 W

22 W

32 W

28 W

34 W

45 W

3

18 W

24 W

36 W

16 W

22 W

32 W

28 W

34 W

45 W

4

10 W

13 W

18 W

26 W 9,5 W

12,5 W

16,5 W

24 W

18 W

21 W

28 W

36 W

5

18 W
26 W
16 W
24 W
28 W
36 W

16 W
21 W
28 W
38 W 9 W
14 W
19 W
25 W
34 W
18 W
25 W
31 W
38 W
47 W

6

10 W

Bir balast, yukarıdaki çizelgede gösterilen iki değer arasında bulunan bir lamba için tasarımı yapıldığında, balast lamba devresinin azami giriş gücü, çizelgede gösterilen en yakın iki lamba gücü için azami giriş gücünün iki değeri arasında doğrusal enterpolasyon yapılması suretiyle hesaplanır.

Örneğin; lamba kategorisi 1'de bulunan bir balast 50 Hz'deki 48 W'lık lamba için beyan edildiğinde, balast lamba devresinin azami giriş gücü aşağıdaki formül ile hesaplanır:

$$47 + (48 - 38) * (70 - 47) / (58 - 38) = 58,5 \text{ W}$$

Ek IV

İKİNCİ UYGULAMA SAFHASI

W cinsinden balast lamba devresinin azami giriş gücü, aşağıdaki çizelgede belirtilmiştir:

Balast kategorisi

Lamba gücü

Balast lamba devrelerinin azami giriş gücü

50 Hz

HF

1

15 W
18 W
30 W
36 W
38 W
58 W
70 W
13,5 W
16 W
24 W
32 W

32 W
50 W
60 W
23 W
26 W
38 W
43 W
45 W
67 W
80 W

2	12,5 W
18 W	16,5 W
24 W	24 W
36 W	16 W
	19 W
	26 W
	34 W
16 W	5
22 W	18 W
32 W	26 W
26 W	16 W
32 W	24 W
43 W	
	26 W
	34 W
3	
18 W	
24 W	
36 W	
16 W	6
22 W	10 W
32 W	16 W
	21 W
	28 W
	38 W
26 W	9 W
32 W	14 W
43 W	19 W
	25 W
	34 W
4	16 W
10 W	23 W
13 W	29 W
18 W	36 W
26 W 9,5 W	45 W

Bir balast, yukarıdaki çizelgede gösterilen iki değer arasında bulunan bir lamba için tasarımı yapıldığında, balast lamba devresinin azami giriş gücü, çizelgede gösterilen en yakın iki lamba gücü için azami giriş gücünün iki değeri arasında doğrusal enterpolasyon yapılarak hesaplanır.

Örneğin; lamba kategorisi 1'de bulunan bir balast 50 Hz'deki 48 W'lık lamba için beyan edildiğinde, balast lamba devresinin azami giriş gücü aşağıdaki formül ile hesaplanır:

$$45 + (48 - 38) * (67 - 45) / (58 - 38) = 56 \text{ W}$$